

a pályázati füzeteket, a versenyzőkhöz későn jutottak el a meghívók, elmaradt a beígért tv-felvétel. A rendező szervek azt ígérték, hogy Székesfehérvár felszabadulásának napján a Videotonban lesz a vetélkedő, amelyet a televízió is közvetít. Felkérésre a csapatok kis bemutatózó beszédekert írtak, sajnáljuk, hogy végül mégsem mondhatták el.

A Könyvtártudományi és Módszertani Központ kiadványát jól lehetett használni, az MSZBT és a Hazafias Népfrent e témával foglalkozó munkatársait többször megkerestük, mindvégig készségesen segítettek.

A döntőn, amelyre a csodálatosan szép XXII. kerületi Művelődési Központban került sor, a csapatok, valamint a II., III. és IV. helyezést elért csapatokat felkészítő könyvtárak méltó elismerésben részesültek. Talán nem szerénytelenség részünkről, ha elmondjuk, hogy legalább egy oklevél vagy néhány elismerő szó jól esett volna a mi könyvtárunknak is. De hiánya sem törte le lelkesedésünket.

Dr. Juhász Imréné

az EVIG Művelődési Központ
könyvtárának vezetője

Befejeződött a Kell a jó könyv olvasópályázat

A különféle olvasómozgalmakról a *Könyvtárosban* közelmúltban megjelent vitacikk részletesen szóltak a *Kell a jó könyv* elnevezésű pályázat tartalmi és módszerbeli kérdéseiről is (*Kamarás István: Mire pályázunk? Tények és vélemények az olvasómozgalmi pályázatokról. 1984/12. sz., Arató Antal: Az olvasószolgálat rangemeléséért. 1985/2. sz.*). Ezekhez kapcsolódva megállapíthatjuk, hogy a pályázat korábbi formáinak megismétlése nehéz feladat elé állította a könyvtárakat, könyvtárosokat, olykor az olvasókat is. Ráadásul a pályázat és a hozzá kapcsolt országos vetélkedősorozat szervezését hátrányosan befolyásolta az a körülmény is, hogy az évforduló kapcsán (és a pályázat időszakában) különféle társadalmi szervezetek számos hasonló és a könyvtár részvételét feltétlenül megkívánó rendezvénysorozatot szerveztek. A sokféle társadalmi követelménynek való megfelelés s az, hogy a rendező szervek korábban nem egyeztették ezeket a programokat az intézményekkel, általában is nehezítette a tervszerű olvasószolgálati munkát. A korlátozott anyagi lehetőségek miatt a központi propaganda szűk körben érvényesült. (Új szint hozott azonban a propagandában az MSZBT által kiadott két – országosan terjesztett – rejtvényűség, amelyek a pályázatban ajánlott könyveket és szerzőiket népszerűsítették.) Akadózott a központi összehangoló tevékenység és tájékoztatás, a vetélkedőkhöz szükséges könyvek közül néhány késve jelent meg. Mindezeket csak azért említjük meg,

hogy hangsúlyozzuk: az ismert nehézségek ellenére a könyvtárak sokoldalú munkát végeztek. Az intézmények (elsősorban a hálózati központok) a legtöbb helyen jól mozgósították a pályázat szervezéséhez szükséges társadalmi erőforrásokat. Igaz, sok esetben ez csupán különféle anyagi támogatásokra (helyi pályadíjak, jutalmak stb.) korlátozódott, mégis nagy segítséget jelentek. Erősödött, sőt számos helyen új területeket is nyert a tanácsi és a szakszervezeti könyvtárakban, hálózatokban végzett közös munka: vetélkedők, egyéb rendezvények szervezése, közös propagandakiadványok megjelenítése stb. Somogy megyében a megyei könyvtár tájékoztató szolgálata – mivel nem kapta meg a központi anyagot – négy fordulóra elegendő számú kérdést állított össze a pályázatban ajánlott könyvekről, s ezek alapján a szakszervezeti könyvtárakkal közösen szervezett helyi vetélkedőt. E vetélkedő döntője és a résztvevők megjutalmazása a megyeszékhely felszabadulásának 40. évfordulójához kapcsolódó rendezvények egyik fontos eseménye volt. A feldolgozásra, olvasásra ajánlott könyvek körét több megyében kiterjesztették a megyével testvéri kapcsolatban levő szovjet köztársaság irodalmára is.

Bár a pályázat célja egyáltalában nem a számszerű eredmények hajhászása volt, mégis szólnunk kell ezekről is. Az öt és tíz évvel ezelőtt szervezett hasonló pályázatokhoz képest ez alkalommal nőtt – 410 volt – az ajánlott művekről készült olvasói élménybeszámoló

száma. Ez annak köszönhető, hogy a pályázat e tagadhatatlanul legtartalmasabb formájának ajánlása a könyvtári munka fontos részét képezte. Az ajánlott könyvek közül legalább hat művet elolvasók és a pályázati füzetekben a könyvekhez kapcsolódó kérdésekre helyes választ adók száma kerekén 35 ezer volt! Kevesebb, mint az elmúlt alkalmakkor, bár a válaszokat lemásolók és azokat szintén beküldők (rokonok, munkatársak stb.) formális részvételével ezúttal is számolhattunk. El kell mondanunk azonban, hogy a pályázati füzetek nem kis munkával járó értékelése során a könyvtárak következetes munkát végeztek. A kérdésekre a kiadói szerkesztőségek által helyesként megadott választ több esetben felül kellett bíráltniuk, és megállapítaniuk a valóban jó válaszokat, amelyeket a füzetek értékelésekor elfogadhattak a pályázók részéről. A beadott pályázati füzetek 29 százaléka azonban semmiképpen sem felelt meg a követelményeknek. A kérdésekre adott feleletek tévesek, hiányosak voltak, vagy a pályázó az előírt hat múnél kevesebb könyvről számolt be írásban. Az a tény, hogy a résztvevők csaknem egyharmada valamilyen ok miatt – még ha elolvasta is a könyveket – nem tudott helyes választ adni, vagy egyéb okok miatt elment a kedve attól, hogy néhány mű elolvasása és megválaszolása után folytassa a pályázatot, mindenképpen az

alkalmazott módszer, pályázati forma ellentmondásairól tanúskodik.

Arató Antal
 az Országos Széchényi Könyvtár,
 Könyvtártudományi és Módszertani Központ
 osztályvezetője

Jutalmazottak

Kitüntetések: MSZBT aranykoszorús plakett: Az Építők Szakszervezetének Központi Könyvtára; Megyei Könyvtár, Szolnok. *Szocialista kultúráért:* Dersi Ottó (a HNF Budapesti Bizottsága). *MSZBT aranykoszorús jelvény:* Fegő Lajos (Megyei Könyvtár, Pécs); Dr. Fekete Györgyné (SZMT Központi Könyvtár, Székesfehérvár); Mészáros Józsefné (SZMT Központi Könyvtár, Győr).

Jutalmazott könyvtárak, könyvtárosok:

Tanácsi könyvtárhálózat: Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár: az V. és a XII. ker. főkönyvtár. *Megyei könyvtárak:* Eger, Kaposvár, Nyíregyháza (C. Tóth Jánosné), Szekszárd (Schmidt Antalné és dr. Dán Mihályné), Salgótarján, Szombathely, Tatabánya, Zalaegerszeg. *Városi, nagyközségi, községi könyvtárak:* Csongrád (Szabados Istvánné), Edelény, Jászberény, Körmen, Mezöberény (dr. Valentinny Károlyné), Paks, Pécs (Keszi Erika), Szécsény, Tarnalelesz (Balázs Tiborné), Tiszacséze (Lévai Ibolya), Tiszalök, Várpalota (Vida Szabolcsné).

Szakszervezeti könyvtárhálózat:

Budapest. ÉDOSZ Központi Könyvtár, a Fővárosi Tanács Gyógyszertári Központjának könyvtára, HVDSZ Központi Könyvtár, a Kőbányai Sörgyár könyvtára (Baumanné Horváth Katalin), KPVDSZ Központi Könyvtár (Nagy Istvánné), a Magyar Posztógyár könyvtára (Magyar Júlia), a Taurus Gumipari Vállalat könyvtára (Péva Józsefné), a Vasas Szakszervezet Központi Könyvtára.

Vidék. SZMT központi könyvtár: Békéscsaba, Eger, Kaposvár (Halász Lászlóné, Gosztola Tiborné), Salgótarján, Szeged (Ludvig Jánosné), Szombathely, Tatabánya (Barsiné Sariczki Julianna), Veszprém, Zalaegerszeg. *Üzemi könyvtárak:* a Nagykőrösi Konzervgyár könyvtára, a Debreceni MÁV Járműjavító Üzem József Attila Művelődési Házának könyvtára; Videoton József Attila Művelődési Ház és Könyvtár, Székesfehérvár.

Egyéb szervezetek, hálózatok: a Határőrseg Országos Parancsnoksága, BM Központi Könyvtár (Péter Iván Tamásné).